

אשדות

עלון אשדות יעקב איסון

שיעור מולדת / עלי מוהר

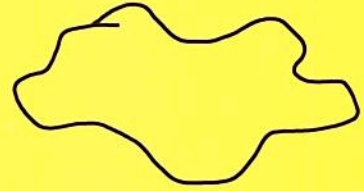
אז בבית-הספר
על הקיר תמונה
והאיקר חורש בה
את האדמה
וברקע, הברזשים
שמי שרב חורים
האיקר יצמיח לנו לחם
שנהיה גדולים.

והמורה אומרת:
"עוד מעט כבר קתו."
בשיעור מולדת
היא מראה חצב.
היורה יבוא עקשיו
שפע טיפותיו
קולון שקוף על פני העמק
הפורש שדותיו.

כה זה היה, פשטות רכה
זה הצטייר בילדותנו
שהייתה יפה.

וכך בדמיוננו התרבו פלאות
הפטישים נגנו
מחרשות רנות
יש יוגבים ויש כורמים
ארץ של רזעים-
כה זה הצטייר בילדותנו
שהייתה יפה.

עלון 1551 – 28/8/20

פתיח

לפעמים אדם צריך לשים עצמו בבידוד כדי לחוש עד כמה הסביבה שהוא חי בה ידידותית ומפרגנת. אחד החששות הכבדים של מתנגדי ההפרטות למיניהן והפיכת הקיבוץ משיתופי ל'מתחדש', היה מפני אובדן הערבות ההדדית הבין אישית ותחושת היחד המחבק, יש שיאמרו מפנק, שאיפיינו את הקהילות הקיבוציות ההן, לפחות למראית עין.

ככל שחולפות השנים מסתבר שלחשש זה לא היה על מה להתבסס, והראיה, היא אותם גופים פילנטרופיים וולנטריים כמו 'עזרה ליולדת', 'משפחות מאמצות' לעת מצוקה ועוד, הנשענות על אותם ערכי יסוד של ערבות הדדית שאיפיינו את דגניה בהיווסדה.

כותב שורות אלה קיבל את ההודעה הלקונית שעליו להכנס לבידוד (כי בא במגע עם חולה מאומת) יממה לאחר ששב מבית חולים, וקל להניח מה היתה תחושתו לשמע בשורת האיוב שהתרגשה עליו. אלא שכאן, חשתי, ולא בפעם הראשונה, את ההתגייסות סביבי שמצאה את ביטויה בשיחות טלפון מעודדות ומפרגנות (רינה פלג את אלופה!) כביסה נקיה ועיתון שמגיעים עד פתח דלתך, מיני תופינים ומאכלים שצובעים בורוד כל פינה במקרר שלך ובעיקר תחשה שדואגים לך, שאתה לא לבד, ושאתם תצטרך משהו, ולא משנה מה, תמיד תהיה לך כתובת טובה אחת לפחות, לפנות אליה בכל שעה בלא חשש, בלא מורא.

אשדות יעקב, כך למדתי במהלך שמונת ימי הסגר (לא שלא ידעתי קודם...) הוא קיבוץ עם לב פועם ורגיש, ונכונות אינסופית לתת ולהעניק, כשהתמורה היחידה ממך הוא חיוך ששווה יותר מאלף מילים.

שבת שקטה, רגועה ומתבוננת

אבנרון

בחינוך החברתי

וכנראה שזה ימשיך ללוות אותנו בשנה הקרובה (ונקווה שלא מעבר לכך).

ביום ב' (24/8) סיימנו את פעילות הקיץ ועימה את שנת הפעילות תש"פ. אנחנו עדיין לא בשלב הסיכומים, עוד נידרש לכך. למרות זאת, ניתן לומר באופן כללי כי צלחנו את פעילות הקיץ בצורה טובה ובאופן יחסי ללא אירועים חריגים. לא, אינני מתעלם חלילה מהבידוד שנדרש מילדי בית כולל צפצפה לשהות בו, אולם ביחס להיקף, כמות ומגוון הפעילות שקיימנו אני סובר שאנחנו בהחלט יכולים לחוש תחושה של שביעות רצון מפעילות הקיץ.

בימים אלו העשייה בחינוך החברתי ממוקדת כל כולה בהכנות ובהיערכות לפתיחתה של שנת ההדרכה הבאה.

לקראת שנת שתפ"א אנו נדרשים לתת מענה למספר אתגרים אשר ילוו אותנו לאורך השנה.

ההתמודדות עם נגיף הקורונה והשפעותיה עדיין כאן. השבוע קיימנו פגישה משותפת עם מחלקת החינוך במועצה ועם הנהלת בית הספר מול-גלעד בכדי להבין כיצד בית הספר נערך וכנגזרת מכך להתאים את עצמינו. לשמחתי בית הספר-מול גלעד עושה מאמצים כבירים בכדי שמרבית השכבות יקיימו לימודים פרונטאליים בבית הספר ואכן שכבות אי-ה' תלמדה 5 ימים בשבוע. שכבות וי-ח' תלמדה 4 ימים באופן פרונטלי ואנו נערכים לתת מענה אחר ומותאם לשכבות אלו כחלק מבניית תכנית העבודה בחינוך החברתי.

השנה ילווה אותנו נושא המבנה הארגוני של מערכת החינוך. כזכור, החל מהשנה שכבות אי-ו' מאורגנות בבתיים דו-שכבתיים וזה שינוי מהשנים האחרונות (ויש מי שיאמר – חזרה למקורות). שינוי זה מצריך אותנו קודם כל להכנת התשתית הפיזית-ארגונית של הבתיים ובהמשך בניית הצוותים ותכניות העבודה בהתאמה. כמו בכל תהליך שינוי ישנם (ויהיו) קשיים בדרך, אולם חשוב לזכור

סוף בעמוד הבא

שלהי חודש אוגוסט במערכת החינוך החברתי הם תמיד ימים המשלבים בתוכם רגשות מעורבים.

סיום שנה עם פרידות, התרגשות וחוויות, מתערבב עם הכנות לקראת השנה הבאה מעברי הקבוצות, קליטות חדשות, צוותים חדשים ועוד.

שמחה ותחושות טובות על קיץ גדוש ומלא בעשייה וחששות מפני השנה החדשה ומה תביא עימה.

רצון (וצורך) למעט מנוחה, הקלה, חופש לצוותים נמהל באחת עם החובה והאחריות להכנות לקראת פתיחתה של השנה החדשה.

בכל פתיחה של שנה חדשה יש קורטוב של אי וודאות, של שאלות לא פתורות עד תום. נדמה כי השנה, יותר מבעבר מתעצמות שאלות אלו. בעיקר בגלל הקורה מסביבנו בכל הקשור להתמודדות עם משבר הקורונה, אבל לא רק. מעגלי אי הוודאות פוגשים אותנו במגוון נרחב של היבטים ואנו נדרשים לתת לשאלות תשובות ומענים, גם כשלא תמיד יש לנו כאלו.

ואולי, זה חלק מהעניין והייחוד שטמון בעשייה החינוכית בכלל ובחינוך החברתי בפרט. החובה, הצורך והיכולת להתמודד עם מצבים משתנים, במציאות של חוסר וודאות כאשר הדבר העיקרי, אם לא היחיד שמכווין אותנו זה השאלה לשם מה אנו פועלים.

זה היה נכון בתקופת היציאה מתקופת 'הגל הראשון' במאבק בנגיף הקורונה, זה היה נכון לכל אורך תקופת הפעילות בקיץ

בחינוך החברתי - סוף

הצוותים שנבנו ומאמין שהם יכולים ומסוגלים למשימה החשובה ומאתגרת שאנו מטילים עליהם.

אני מאחל לכל אחת ואחד מהם ולכולנו ביחד הרבה ולאחל לבוגרי הגנים 'גפן' ו'תאנה' העולים בשנה הבאה לכיתה א' – ברוכים הבאים. אנחנו, מצפים לקראת בואכם בזרועות פתוחות ואוהבות. מאחלים לכם הרבה הצלחה בבית הספר מול גלעד ובבית הכולל עם הרבה רגעים של למידה, התנסות וחוויות חדשות ומהנות.

אחרונים חביבים – בוגרי י"ב יקרים.

לפני 4 וקצת שנים כאשר נכנסתי לתפקידי עוד הייתם בשלהי כיתה ח'. הלכנו ביחד ארבע שנים ארוכות (לפעמים יותר ארוכות ולפעמים פחות). ראיתי וליוויתי אתכם במהלך שנו התבגרותכם בחברת הנעורים. ברגעים המורכבים וברגעים המוצלחים. נהייתי ושמחת עד מאוד לראותכם מתבגרים, גדלים, צומחים והופכים לאחראים יותר, שקולים יותר, בוגרים יותר. היום, כאשר עזבתם את חברת הנעורים וכל אחת ואחד מכם ממשיך לדרכו (מי לשנת השירות ומי לשירות הצבאי) אני מבקש לאחל לכם הרבה הצלחה וסיפוק בכל אשר תעשו ובכל דרך אשר תבחרו בה. לי אין ספק שתקופת היותכם בחברת הנעורים תישאר עימכם לעוד הרבה שנים ארוכות ועל כך אני שמח. בהצלחה!

מאחל לכולנו ימים של בריאות ושקט!

אמנון אביגדור, מנהל החינוך החברתי

ולהתמקד במטרה ובסיבות בעטיין בוחרים בביצוע השינוי וזה הרצון לבנות מערכת יציבה ומאוזנת יותר מבעבר. אנו מבצעים שינוי זה בכל היזיהרות הנדרשת בליווי פדגוגי צמוד של סנדרה, היועצת של המערכת מזה 3 שנים.

במהלך השנתיים האחרונות הצלחנו לייצר יציבות והמשכיות של צוותי ההדרכה בעיקר בשכבת המדריכות המובילות והמדריכות הוותיקות. עם תחילתה של שנת ההדרכה הבאה אנו נדרשים לרענון וחידוש של השורות. חלק מן המדריכות עוזבות אותנו לאחר מספר שנים ואנו נדרשים לצרף לצוות מדריכות ומדריכים חדשים.

כל מי שעסק אי פעם בחינוך חברתי (ולמעשה גם בחינוך בגיל הרך) שצוותי ההדרכה הם המפתח המרכזי להצלחה. באופן פרדוכסלי, איוש צוותי ההדרכה זוהי אחת המשימות הקשות והמורכבות למנהלים.

אני עוסק בנושא באופן אינטנסיבי מזה כשלושה חודשים ובימים אלו אנחנו נמצאים ב'שורת האחרונה' של בניית הצוות. אני מאחל לכולנו ובעיקר לילדים ולצוות ההדרכה הרבה הצלחה ואני גם מודע לכך שלאורך הדרך יהיו גם קשיים. יחד, בשיתוף, הבנה, עזרה הדדית ואחדות מטרה נוכל להתגבר על קשיים אלו ולהגשים את היעדים אליהם אנו מכוונים.

השבוע קיימנו השתלמות כניסה לתפקיד למדריכות החדשות שמצטרפות ויחד עמי מלווה אותן היועצת הפדגוגית של המערכת לאורך תהליך הכניסה לתפקיד. אני סומך על

רווחה בעיתות חירום

נאמנה מול המועצה האזורית וגופים נוספים, ומנגישה לציבור מידע מתומצת וענייני בעת הצורך.

איך את עוברת את הגל הראשון ברמה האישית? זו סיטואציה מעט מוזרה, במהלכה מתווסף תינוק למשפחתנו ואני מוצאת את עצמי עושה שיחות 'זום' מחדר היולדות- מחזה סוריאליסטי. אין ספק שהמקצועיות של הגופים שעבדתי מולם באשדות סייעה לכולנו לעבור את התקופה ולהכיל את הארועים.

עכשיו אנחנו בגל השני. נכון. הגל הראשון יצא מהבידוד, ואז נוסף לנו המקרה של עי' שהיא חלק מחבורת הזמר וגם סייעת שיניים, וכתוצאה ממנו נכנסו משפחות חדשות לבידוד. לשמחתנו, כמות פחותה בהשוואה לגל הראשון, מאידך, אוכלוסיה יותר מבוגרת מכאן החשש עבורי יותר גדול.

לאן הולכים מכאן? קטונתי לדעת. יקח זמן. אני בגישה שצריך ללמוד לחיות בצל הקורונה וזה מחייב אותנו לאחריות אישית, קהילתית. להיות יותר מעורבים. המטרה שלנו לשמור על כולם עם דגש על אוכלוסיות סיכון שהן הגיל שלישי ובעלי מחלות כרוניות.

מרגישה טוב בתפקיד? חלק מהסיבות שבחרתי ללכת לתפקיד הזה, נבע מהחוסן והערבות הקהילתית המופלאה שראיתי במהלך הגל הראשון המדינתי (מרץ עד מאי) שחידדה בי ההכרה שאני רוצה להיות חלק מהמרקם הקהילתי של אשדות, וסבורה שאנחנו חייבים וצריכים לשמר את היופי ואת החוסן הזה כפרטים וכקהילה. אני מאד מאמינה באנשים הטובים שיש פה, שלוקחים אחריות לכל אורך הדרך, וחייבת לשבח את מגזר המזון (כלבו, חדר אוכל) שם שומרים על כולנו בצורה נהדרת תוך מתן דוגמה אישית.

סוף בעמוד הבא

שיחה ממעמקי הבידוד עם ליבי גולן מנהלת תחום רווחה ובריאות

קורונה בגל בראשון (של הגל השני) שהחל באשדות בחודש יולי, התגלתה באשדות רבתי חולה מאומתת אחת, אם לשלושה תושבת ההרחבה. עקב נתון זה אותרו במערכת החינוך מספר רב של ילדים שבאו במגע עם החולה או מי מילדיה וכתוצאה מכך הושבת גן 'רימוני' וכל ילדיו נכנסו לבידוד בית. כני"ל בבית כולל 'צפצפה' גם שם נשלחו ילדים לבידוד. בסך הכל היה מדובר בכ- 60 משפחות שהן מעל שליש מאוכלוסיית הקבע של אשדות שם היה לפחות מבודד אחד, רובם ילדים. למרות שמדובר באוכלוסיה צעירה, עם סיכויי תחלואה נמוכים ואחוזי החלמה גבוהים מאד נקטנו בכל האמצעים הנדרשים על פי חוק מתוך ידיעה שהתוצאות עלולות להשפיע על הקהילה כולה.

כיצד זה השפיע? שגרת החיים נפגעה בלא ספק, והיה לזה גם כן מחיר כלכלי של ימי עבודה של הורים שנאלצו לשהות עם או לצד ילדיהם. ברמה הרגשית חווינו התמודדויות מול חרדות ואי וודאות שקיננה בקרב חלק מהמבודדים.

מה זה אומר עלינו כקהילה? זה אומר 'שאשדות חינוך' הוא גוף משותף אחד לשני האשדותים שמחייב תאום מופלא ושיתוף מידע בין שני חלקיו, כולל 'מול גלעד', ואת זאת אנו לומדים ומשפרים תוך כדי תנועה. זאת בשונה ממערכות הבריאות והרווחה שפועלות בכל משק בנפרד.

תפקיד משמעותי בעיתות חירום אלה שמור לדוברת הישוב, **לימור לוי**, שמייצגת אותנו

רווחה בעיתות חירום - סוף

מתאפשרת עבודת המרכול בנוהל מסודר פחות או יותר. דוברת הישוב לימור לוינ היא זו שאמורה לעשות לנו מעט סדר באי הסדר, והיא עושה זאת בחפץ לב ובמאור פנים. במתח שבין לשמור על שגרה, החשובה לנפש ולגוף, לבין לשמור על הבריאות שלנו, מדגישה לימור, עלינו לגלות אחריות וזהירות כלפי עצמנו וכלפי אחרים. ההנחיות משתנות מעת לעת ואני שמחה שאנשים מתקשרים ושואלים שאלות שמסיעות לי לדייק את הדברים. ביום שלישי השבוע יצאה מערכות החינוך הבלתי פורמלי לחופשה עד סוף אוגוסט ("יהדממה") כנ"ל בלוג, ובעוד ימים אחדים מתחילה שנת הלימודים.

פנינו לאן?

לימור: אנחנו חיים באי וודאות מסויימת ותפקידנו לנסות לראות איזו ודאות ניתן ליצר. המושג 'דוברות' עובר בימים אלה מתיחת פנים רצינית, כי בנוסף לדיווח הענייני קונקרטי של הארוע עצמו, נוספים כאן אספקטים רגשיים, ותפקידי כדוברת לאזן ולראות איך מצד אחד נותנים הנחיות קצרות, ברורות ומדוייקות אך מצד שני לא מטיפים מוסר. אני מתייעצת בדובר המועצה עמי כברי, שהוא למוד ניסיון תקשרתי, שמנחה אותנו בדרכו הנעימה מה ואיך להגיד.

מדברים על שתי מגפות, מסכמת לימור. מגפת הקורונה לצד מגפת החרדה, ואחד העקרונות שלנו הוא לשמור על שגרה תוך זהירות מתחייבת, משום שמצב כזה יכול לקחת אנשים למקומות פחות טובים ולהשפיע עליהם ברמה התפקודית, במיוחד ילדים, ולכן האתגר הוא לשמור על שגרה למרות המורכבות.

אבנרון

איפה אנחנו צריכים להשתפר? יש לנו אחריות כבדה כבעלי תפקידים וגם כציבור למלא אחר הראות התו הסגול ולהמנע לשלוח למערכות החינוך ילדים עם תסמינים, וכן לשמור על הנחיות הבידוד בתוך הבתים, ביחד נעבור את התקופה הזו ונצא למציאות חדשה.

מה דעתך על תחום התרבות בימים אלה? מאיה אלתר עושה עבודה מאד חשובה בתנאים לא שיגרתיים וחושבת כל הזמן מחוץ לקופסה על שינויים והתאמות בהתאם לכללי התו הסגול. אנחנו עובדות בשיתוף פעולה מלא ויש תוצאות. אחת התמורות שחלו היא הרחבת תחום פעילותן של 'מלאכיות אחרי לידה' לתחומים אקטואליים כמו הכנת ארוחה למשפחה מבודדת. זה חשוב מאד ברמה הריגשית ומחזק את תחושת השייכות, ומאיה היא חלק מזה.

משפט סיום. ההבנה שלי היא שהמציאות השתנתה וזו הזדמנות אדירה לשנות הרגלים ולגלות חשיבה חוץ קופסתית שתאפשר לכולנו לצמוח, להתחדש ולהפוך את הלימון ללימונדה.

חופש גדול של וותיקים? על כך ברשימה נפרדת בעלון הבא.

ניב ליש מי שעמד בראש צוות צח"י בגל הראשון של הקורונה, סבור שדפוס הפעולה הנוכחי מוכיח את עצמו ואין צורך בשינויים: "אנחנו פועלים בשגרת קורונה ומתנהלים באמצעות גופי הניהול השוטפים: מנהל קהילה, מזכיר, חינוך, רווחה, בהסתייעות דוברת ככל שנדרש. לא נראה לי שיש צורך בהכרזה על מצב חירום והפעלת גוף ניהולי אחר".

שגרת קורונה

מתברר שהמושג 'שגרת קורונה' הוא נזיל ביותר ועדות חותכת לכך היא שצוות הכל-בו מהמנהל ועד אחרון העובדים, נכנס לבידוד בתוקף הנסיבות (איש צוות שחלה) ורק הודות לגיוס 'צוות חרום' (איתאל עשת, נועה יחיאל) ואשת צוות אחת (לי רביבו) שלמזלה לא באה במגע עם חולה קורונה,

מעגל שנסגר וגביע שחזר

רוחליה שבשטח, הסמוך לבית הספר, היה לפני עשרות שנים מגרש כדורסל עשוי חול מחצבה (המגרש הלבן) היה כינויו) בו התקיים מדי שנה טורניר הכדורסל 'מגן יוחאי' לזכר אחיה הבכור יוחאי גור ז"ל שנפטר בגיל 15 מסיבוכי מחלת הצהבת. בעוברים שם, נזכרה רוחליה כיצד כילדה קטנה הייתה יושבת ליד ההורים מול שולחן מאורך, עליו הונחו הגביע הנוצץ ותמונתו של יוחאי. בתום הטורניר העניקו הוריה את הגביע לקבוצה המנצחת. ותיקי אשדות יודעים לספר שהיוזמה לטורניר באה מצד חבריו של יוחאי ז"ל, שהיו אז בני 16 בסך הכל, כאשר הפילוג שהתרחש בשנת 1952 לא פגע במוניטין של מפעל חשוב זה, בו נטלו חלק קבוצות מובילות בכדורסל הישראלי ובתנועה הקיבוצית בפרט. עיתון 'חדשות הספורט' סיקר באופן קבוע את המשחקים ופרסמם בהבלטה ביום המחרת את תוצאותיהם, כולל קלעי הנקודות. בטורניר בשנת 1959 בו זכתה יגור, בלטו באשדות: אמיר ראובני, יגאל וולדרסקי, יואש אלרואי, חיים שפירא ומאיר ברזילי.

סוף בעמוד הבא

יוחאי גור בנם הבכור של משה ואסתר גור (גורפינקל) ז"ל ואחיהם של נתן ורוחליה יבדלו לחיים ארוכים, נולד ב-2.2.36 ונפטר ב-11.6.51 והוא בן 15 בלבד, מסיבוכי מחלת הצהבת ונטמן באדמת אשדות. בהספד נאמר: בצהרי יום שני ז' סיון, הוחרדנו לבשורה הנוראה כי יוחאי ילדנו הצעיר נלקח, ורק חמש עשרה היו שנות חייו. רק אתמול ראינוהו בלכתו ללימודים, בהתאמו על מגרש הכדורסל, כה בולט בבריאותו, בגופו המוצק, באופיו העצור, השותק, וביחסיו החבריים. עשרה ימים שכב יוחאי בבית החולים שלנו בשל מחלת הצהבת שדבקה בו. בשבת הורע מצבו והוא נשלח לבית חולים שוויצר בטבריה. הרופאים קבעו שמחלתו רצינית וההסתבכות מעוררת דאגה. בערב למחרת אבדה הכרתו ונתברר כי אפסה תקווה. ההלוויה יצאה בשש וארבעים בערב והמשק כולו על חבריו וילדיו ליווהו בדממה למנוחתו האחרונה. העין הבחינה במשפחה השכולה הכושלת תחת נטל האסון, בכאבן המיוחד של המטפלות בחינוקות שלחשו זיכרונות... ליד הקבר אמר דברים קצרים י. מאור- מורו האחרון, שציין את אהבתו של יוחאי את האמת ואת תכונתו האופיינית שלא להכביד.

מעגלים נסגרים

בגל הראשון של הקורונה בסביבות אפריל בעת הסגר, מתאר חגי ברון, אשתי רוחליה ואני יצאנו מדי יום לטיול בכדי לחלץ עצמות. יום אחד, כשעברנו בקרבת בית הספר נזכרה

מעגל שנסגר וגביע שחור - סוף

באינטרנט כולל את דף הזיכרון של יוחאי, אותו הוריד מאתר ההנצחה של אשדות, עם התמונה והסיפור, והמתין לטלפון מהמשפחה. והטלפון אכן הגיע! אמרנו לסוחר שאנחנו שולחים אליו את רועי בנו, שישלם לו תמורת הגביע ויאסוף אותו, וכך נסגר מעגל, והגביע חזר לחיק המשפחה אחרי 57 שנות גלות. הפרט היחיד שנותר עלום לפי שעה, הוא היכן יוצר הגביע ומי אחראי לעיצוב המיוחד שלו. מי שידוע, נשמח שישתף את המשפחה ואותנו.

למרות מרחק השנים, הגביע המוכסף גובהו 30 ס"מ, נשמר בשלמותו (למעט הברק הכסוף שדהה), בחלקו התחתון מוטבעים מגני מתכת עליהם חקוקים שמות הקבוצות הזוכות (יגור, הפועל ירושלים, אשדות יעקב ועוד). הטורניר, כך ניתן ללמוד מן הכתובים עליו, התקיים ברציפות מ-1952, שנה לאחר מותו של יוחאי, ועד 1963. בשנתיים האחרונות למפעל זכתה בגביע הפועל קריית חיים, ואכן, הסתבר שבעל דוכן המזכרות רכש את הגביע מתושב קריית חיים, שככל הנראה הגביע נותר אצלו, מאחר והטורניר לא המשיך להתקיים.

לאחרונה, מספרת משפחת ברון, הצלחנו ליצור קשר ולשוחח עם 'סוניקי', המתגורר בעפולה והוא האיר את דמותו של יוחאי. "יוחאי, כך סיפר, "היה החוט המקשר בין חברי קבוצת הנערים שהתגבשה בזמן שהותנו ביגור במלחמת השחרור, וראינו בו סוג של מנהיג. יוחאי ביחד עם יעקב צוק, היו הגורמים הראשיים לכך שהספורט באשדות יעקב המשיך יחד למרות הפילוג והביטוי לכך היה בטורניר, שהציג קבוצה משותפת. בטורניר הראשון שנערך ב-52" נזכר איתן "זכתה אשדות בגביע לאחר ניצחון על עין חרוד איחוד, בכיובו של דב תמרי, שנחשבה לאחת הקבוצות החזקות בארץ".

אבנרון

יגור זכתה במגן יוחאי
ניצחה את מכבי מוצקין - 68:70

כחולשתי הפועל יגור בצה אמש להפגעת רביעית בזכות
 במשחק מן יחסי דוד דל שנערכו בלי-שבת ובשבת ב'
 אשדות-יעקב קבוצת יגור הסבחת ברוח במשחקים מרהקים
 על מכבי מוצקין - 68:70 (לאחר התרכז) ועל הפועל אשדות
 - 66:47

המשחקים שהתמללו בשבת -
 70:68 מכבי מוצקין - הפועל יגור
 קהל דושים רב. תכל רק שודר
 חדרה של הקבוצה היבשית ש'
 וחזנה - הפועל בת'אלפא -
 פגמה בפועל.

הפועל אשדות -
 מכבי מוצקין 68:70

במשחק הראשון. שניגור כליג'
 שבת. ניצחה הפועל המפוכית את
 מכבי מוצקין - 68:70. לאחר
 28:22 בסתיו.

לשדות קלפוי: ראובני - 18
 אלרואי - 17 בחילוי - 16
 ונחיריבי - 11 כפירא - 4
 יורד - 3

למוצקין: חורבני וברקני -
 20 כראו ורוביני - 16 לורן -
 6 ונט - 3

הספי: חורבני ותר.
 יגור - אשדות-יעקב
 (20:22)

קבוצת יגור הפחידה כבר בפע'
 חנה הראשון כשער ניצחה תור
 פגנה שקל אך סניין. את אש'
 החמישית. על חתה של נקדתי.
 ויחרה במשחק זה נג מצד לצד

רמ" - דאר 5

דווח ב'חדשות הספורט'. 14.6.59 באדיבות אמנון פז

בעקבות זיכרונותיה של רוח'לה, ממשיך חגי, ניגשנו לארכיון, ויחד עם שאול ינאי נברנו בארגזים בניסיון למצוא את הגביע הנכסף, אך לא מצאנו דבר. שאול הפנה אותנו לשולה אבישר ארכיונאית המאוחד, שלא מצאה אף היא, אך נזכרה בחבר אשדות מאוחד שעזב את הקיבוץ, בשם איתן רוזנברג (המכונה 'סוניקי'), שהיה אחראי על הטורניר בשנותיו הראשונות. לא הצלחנו לאתר את האיש והסיפור נזנח.

לפני שבועות אחדים, ממשיך חגי את סיפור הגביע האבוד, צלצל גל מלמוד לרוח'לה וסיפר לה ששמע מפיו של מכר, שאספן של פריטים ישנים (בולים, שנות טובות, כלים וכו') מציע למכירה באינטרנט גביע ע"ש יוחאי גור ורוצה תמורתו 300 שקל. נרגשת ונסערת התקשרה רוח'לה לאספן, המתגורר בנשר, והלה סיפר שיום אחד הגיע לדוכן מזכרות באזור חיפה, שם ראה את הגביע שנראה לו מעניין, ורכש אותו. לדבריו, לאחר שקנה את הגביע, הוא פרסם את פרטיו

ארכיון אשדות יעקב איחוד

שחקנים: מאירה עשת, מוישיק מנטל, עמליה דיין בת-ארי, ענת שיפר, רפי בן-נאים, איציק גן, שמעון וקנין, הדסה אלטר, אלון פז, מיכה שטוייר, שפרה חלק, מירהלה דוד, רינת זקצר, אברהם (גיל) חורי
צילום וידאו: אורי שלו, יובל זולטי
עריכת וידאו: תרזה נתן

מערג

כלי חקלאי לייצור ערוגות בגידולי שדה

(ה) מעיין

חלקה בהרים מעל ל קיבוץ גשר

(א) מפולה

דב גפני בידיש כשעסק בתיקון בנגריה שנכשל

מפוצלות

שעות עבודה, בעיקר בבתי ילדים שניתנו במפוצל

מפעל הספר

בעצם מקום לחלוקת "פרס דבר" שאותו היו מקבלים כמעט כל החברים שהיו מנויים על עתון "דבר" פעם בשנה. ניהל את המפעל יהודה בן דוד

מק

משאית תוצרת ארה"ב, עבדו עליה במשך השנים חנוך ניב, קוטי פייקוב, ראובן נגלר, אריק מעין

מק ירוק

משאית צבוע ירוק עבד עליה צבי פס (פז)

מק צבאי

משאית משנת ייצור 1942, עבד עליה דוד ברמן

מק קורמיק

טרקטור בצבע אדום

מקהלה

שנים רבות בניצוחו של אברהם ארליך, ויותר מאוחר של שייקה פייקוב ושרה שרון

אנחנו ממשיכים עם מונחים מחיי אשדות והפעם חלק ג' מהאות מ'. כפי שנאמר בפעמים הקודמות, בעקבות פרסום המילון, חברים פונים לארכיון ומתקנים ומוסיפים ערכים שונים. זה מצוין ואנחנו מודים לכם על כך. אני מעדכן את המילון בהתאם לכל הערה שמגיעה לארכיון.

תודה לאלתר ולחברים שליפטו את המילון. תודה לאירית גל שהקלידה אותנו.

שבת שלום,
שאול ינאי

מילון אשדות – האות מ' (חלק ג')

מעלה הקרחות

הפקה עצמית של אשדות יעקב איחוד למחזהו של אפרים סידון שהועלה לחג משק ה-65. ההצגה הוצגה בבית קרפ שלוש פעמים בפני כל תושבי עמק הירדן, ופעמיים בפני חברי, ילדי ותושבי אשדות במאי: איציק הדר
מוסיקה: שרהלה שרון, אילאיל קרן, מוריס בבני
עבודה קולית וליווי בפסנתר: אילאיל קרן, מוריס בבני
תפאורה: שרהלה רוזנבלום, סמדר ינאי, איסי בולוצקי
תלבושות: רחלה אמיתי, אודי כהן
תאורה והגברה: אשדות קול אור - בארי אופיר, אברהם (גיל) חורי, אריק אמיתי, מעוז ברקאי, אחי ברקאי
הפקה: ברוריה שרון, רות זקצר, רחלה כהן

ארכיון - סוף

מקלחת צפונית ומקלחת דרומית

שתי מקלחות ציבוריות שהתקיימו עוד מספר שנים רבות לאחר הפילוג. המקלחת הציבורית מילאה פונקציות חברתיות נוספות על תפקידה כמקום רחצה. היא שימשה כמקום לדיונים פוליטיים וחברתיים, וגם לרכילות בלתי פורמלית. בדיעבד מילאה תפקיד של מועדון לחבר שהוקם שנים רבות אחר כך. עם בניית מקלחות וחדרי שירותים בחדרי החברים, שימשה בעיקר זמניים ומחנות עבודה. המקלחת הדרומית נהרסה סופית ב 1985 עם בניית מבנה דוד הקיטור החדש

מקלט החבל

מקלט ששימש את מפקדת החבל, מסגרת צבאית בהגנה המרחבית, המקלט שכן ליד דוד הקיטור הישן.

מקלט מחסה

נבנה בהתשה ליד האורווה ונועד לתת מחסה בעת הפגזה לעובדים בחצר

מקלט מפקדה

מקלט ממזרח לבניין המזכירות הישנה, שהיה פעיל מאד במלחמת ההתשה -1967-1970

מקלט צוללת

מקלטים ממלחמת השחרור, שהיו צרים וארוכים

מקרין (סרטים)

האיש שעל החלפת גלגלי הסרט וכיבוי האורות באולם. לעתים קרובות היה צריך להעירו בעת תקלה ... פנחס דוידסון, צבי גולדברג, עמוס גל, אורי שיפר, גייל חורי, דני שיפר, רפי בן נאים.

מקשר

חברה שקישר בין מוסדות הקיבוץ לגרעינים, למתנדבים ועוד גופים זמניים ששהו בקיבוץ.

מרכולית

השלב הראשון של הפרטת המזון בו ניתנה אפשרות לחברים לרכוש פירות וירקות במקום המיועד לכך. נפתחה ב - 1982. הראשונה שהפעילה את המרכולית היתה דינה אופיר ואחריה נילי קורן

מרכז/ת חדר אוכל

לרוב בנות, לפעמים בן לאחר שחרור מהצבא שנבחרים לשנה

מרכז/ת עבודה

תאם את הפניית כח האדם לענפים השונים. היווה את הצלע השלישית של מזכיר, ומרכז משק שניהלה את הקיבוץ

מרכז קניות

קניות לצרכי המשק וגם לחברים בחיפה או בתל אביב. לרשותו טנדר דודגי ירוק שאפשר היה גם לתפוס איתו טרמפ ביום א'. מנשה עמלי, ישראל אלטר, אריה ניב

מרצדס

משאית תוצרת גרמניה, עבדו עליה גדעון אייל, קוטי פייקוב, יענקלה שרון

משה פרה

כינוי של משה ישראלי מנוער י"ד

(ה)משק

הקיבוץ

משולש

סימון של המאוחד במכבסה ובח"א לאחר הפילוג ולפני הפרדת המשקים

משלוח דגים

אסוף הדגים ברשת מן הבריכה ושילוחם לתנובה. בחורף היה נהוג להתחזק בוודקה או בקוניאק, טרם הכניסה השכם בבוקר למים הקרים של הבריכה

משלוח עופות

תורנות חברים להעמסת עופות לתוך כלובי ברזל, ויותר מאוחר כלובי פלסטיק, המשלוח

ארכיון - סוף

התבצע תמיד בלילה כדי שהעופות יגעו לתנובה עם אור ראשון

משק ילדים

בעלי חיים וירקות שגודלו על ידי ילדי בית הספר

מתנדבים

צעירים וצעירות, בעיקר מחו"ל שהחלו להגיע לקיבוצים לאחר מלחמת ששת הימים

מתקן פרזול

לפרזול סוסי העבודה - המפרזל היה יצחק קפלן, המתקן היה ממוקם ליד האורווה

מתפרות

פעלו בנפרד לתפירה ביתית של בגדים לילדים וחברים. עבדו בהן חברות רבות ובמשך השנים היו ממוקמות בבניינים רבים. בגלל הגיוון הרב של התפירה והבדים היו מספר מתפרות לפי סוג ומטרת הבגד.

מתפרה סלונית לחברות היתה ממוקמת במגדל המים - התופרות היו סוניה בורשטיי, גיטה ברמן, נועה אריאלי, מרים דון-יחיא, מלכה זאבי
מתפרה לבגדי ערב ובגדי עבודה לחברים - אהובה לוריא, אסתר קרפ, חייקה מוסט, יפה לוריא, דבורה בעבור, שרה קפלן, רוחליה אמיתי מן הדור השני.

מתפרת טריקו - לאה לוזי, צפורה חדש
בגדי תינוקות ושמלות לבנות - זהבה שיפר
תפירת וילונות - שרה פרצייק
תפירת חזיות, בגדי ים, תלבושות להופעות (וגם עושה בובות) - חנה לוי
תיקון גרביים (ראה שטופקות) - חנה זינגר
לולאות וכפתורים - רחל וולשובר

שדות

בשדה האלול הלה

חומו ולחותו הכבדים

מסבול

הולכים השדות ונפרשים

כאניפה עד רגלי האבצות

התלמים התוויים

חורצים הבטחות

צלומות

כמתחות חבויה

צורכים אלמנט הלרע ההוא

ובכיו

בבצלות שחר טלול

וארמני ידאלו סופסול

מיבשת קיט.

יואב ורדי

חברים חדשים – ברוכים הבאים

שם מלא: אריאל פולק

תאריך לידה: 10.08.1979

מקום מגורים בילדות: אשדות

יעקב איחוד

מקצוע: מנהל נכסים דיגיטליים

מקום עבודה: Tech.marketing

שם מלא: מירב פולק שלזינגר

תאריך לידה: 03.01.1980

מקום מגורים בילדות: קריית אונו

מקצוע: מורה לאנגלית

מקום עבודה: בית ירח

אנחנו משפחת פולק – אריאל (41), מירב (40) ושני הבנים - גילי (4) וטל (2.5). מרגישים שאנחנו כבר מכירים את כולם, אבל לא יודעים עד כמה אתם מכירים אותנו.

אחרי שנפגשנו באולפני החדשות של ערוץ 2 והקמנו משפחה, ואחרי שנים של חיים בתל אביב, הרגשנו שזוהי העת למצוא מסגרת שבה נוכל לקחת חלק פעיל בחיי הקהילה ולקרב את הנכדים לסבא מנחם וסבתא אילנה (ושלא נדבר על שאר הדודים) לצד היכולת להמשיך ולהתקדם מקצועית ובשאר תחומי החיים.

הרעיון להעתיק את החיים לקיבוץ ולקהילה קסם לנו תמיד, אבל נראה שחיכה לתזמון המדויק. אנחנו מסכמים כאן שנתיים משמעותיות בהן הפכנו את אשדות לבית האמיתי שלנו וכבר קצת קשה להאמין שלא תמיד היינו כאן.

את תהליך הקבלה הרשמי התחלנו לפני למעלה משנה, אך ההחלטה להפוך מתושבים לחברים ולבנות פה את ביתנו קיבלה חיזוק משמעותי בתקופת הקורונה. גילינו את המשמעות האמיתית של חיי קהילה והכוח העצום שיש בה ברגעים טובים, ויותר מכך ברגעים מאתגרים.

לשנינו ניסיון מקצועי רב. מירב: יש לי ותק של שנות ניהול ארוכות כמנהלת פרויקטים בכירה במגוון פרויקטים מהמגזר העסקי והמגזר השלישי. אני מאמינה שאוכל להציע הרבה בתחום זה לצד ההסבה המקצועית – הוראת אנגלית וחינוך בכלל. אריאל: חזרתי הביתה אחרי שנים ארוכות של עבודה

חברים חדשים – ברוכים הבאים

שם מלא: שקד זאבי

תאריך לידה: 11.02.79

מקום מגורים בילדות: אשדות

יעקב

מקצוע: עצמאי

מקום עבודה: עובדי אדמה

שם מלא: סיון אבוחצירה

תאריך לידה: 19.05.82

מקום מגורים בילדות: בת-ים

מקצוע: קונדיטורית

מקום עבודה: עמותת הדרך

שקד ואני טיילנו המון שנים בעולם, אבל ברגע שהחלטנו להתיישב

במקום אחד זה היה ברור שאשדות היא הבית.

אמנם גדלתי בעיר, אבל מאז ומתמיד אהבתי את הכפר..

בחרנו באשדות, כי מייד הרגשנו בבית, מוקפים במשפחה וכ"כ הרבה חברים טובים.

לפני כשנה ושמונה חודשים ענבר ועפרי המתוקים שלנו הצטרפו למשפחה וזה רק חיזק את התחושה

שפה אנחנו רוצים שהם יגדלו. שיוכלו לרוץ חופשי על המדשאות, ליהנות מהטווסים החופשיים. שיוכלו לגדול יחד עם הילדים של החברים שלנו וכמובן להיות מוקפים במשפחה גדולה.

נשמח לעזור לצוות תרבות, ובכלל שמבקשים את עזרתנו תמיד שמחים לעזור...

חברים חדשים – ברוכים הבאים

שם מלא: שני פייקוב וטורי	שם מלא: רון וטורי
תאריך לידה: 7.12.1975	תאריך לידה: 25.2.1970
מקום מגורים בילדות: אשדות	מקום מגורים בילדות: מושב
יעקב איחוד	חצב
מקצוע: יועצת חינוכית, מטפלת	מקצוע: מורה- רכז חברתי,
בשיטת אלבאום	מתווך נדלן

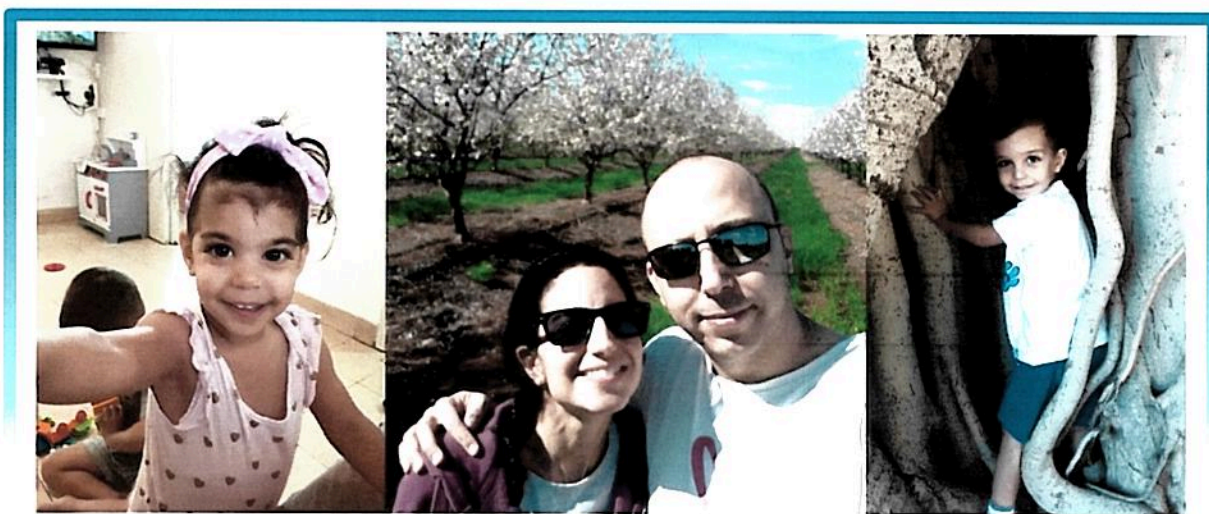
אנחנו משפחה בעלת 6 נפשות.

רון, איש חינוך נולד במושב חצב גדל בבית לאבא חקלאי ואמא אחות בבית חולים. בן שני במשפחה עם 7 ילדים, 100% טריפוליטאית. עם הקוסקוס והמפרום הכי טוב שיש. בילה כל השנים בבני המושבים מחניך למדריך עד ש"ש ומד"ב. למד חינוך בבית ברל. נישא ונולדו לו שני בנים נועם ועמית. לימים התגרש. נועם בצבא ועמית בכתה י"ב.

שני, נולדה וגדלה באשדות. לאחר צבא קבע ושנתיים עבודה בקיבוץ, עברה למרכז לגור, ללמוד ולעבוד ולהכיר את רון. כיום מדריכה בתחום החינוך המיוחד בבתי הספר, עובדת בקליניקה בשיטת "אלבאום".

לפני 8 שנים הכרנו, איך לא, בבית ספר. נישאנו ונולדו שתי בנותינו המתוקות – איה, בת 7 בכתה ב' (מול גלעד ובית כולל אלה, או בסדר הפוך אם תשאלו אותה מה יהא יותר אוהבת) ודנה בת 5 בגן גפן.

חברים חדשים – ברוכים הבאים

שם מלא: פז כהן

תאריך לידה: 21.11.1985

מקום מגורים בילדות: אשדות

מקצוע: מהנדס ייצור - מכשור רפואי.

מקום עבודה: אלכס-מדיקל, ברעם.

שם מלא: צליל כהן

תאריך לידה: 10.3.1992

מקום מגורים בילדות: כרמיאל

מקצוע: מורה לחינוך גופני

מקום עבודה: בית ספר יסודי,

גבעת אבני.

הגענו לקיבוץ לפני כ-4 שנים מכרמיאל לאחר סיום לימודי ההנדסה של פז וכניסתה של צליל ללימודי חינוך גופני במכללת אוהלו. מהר מאוד התאהבנו בקיבוץ, במדשאות רחבות הידיים, בהוויה ובקהילה, חיבור שרק התעצם עם הולדת בננו הבכור עידו וכניסתו למערכת החינוך של הגיל הרך. כך הכרנו וממשיכים להכיר משפחות מקסימות עימן נוצרות חברויות חדשות. עידו אשר ממש בימים אלו לומד לנסוע על אופניו, יעלה בשנה הבאה לגן רימון ואלה שעושה את צעדיה הראשונים במדרכות הקיבוץ תעלה בשנה הבאה לפעוטון תמר. צליל מורה לחינוך גופני ומחול לוקחת חלק בהכנת הריקודים לחגים ולאירועים המשותפים בקיבוץ.

חברים חדשים – ברוכים הבאים

שם מלא: סיון אלתר

תאריך לידה: 14.05.1987

מקום מגורים בילדות: גבעת אבני

מקצוע: אנליסטית

מקום עבודה: ביונד פמילי אופיס

שם מלא: אסף אלתר

תאריך לידה: 20.10.1985

מקום מגורים בילדות: אשדות יעקב

מקצוע: מנהל מרלו"ג

מקום עבודה: הדוניזם

אנחנו סיון אסף וגילי אלתר

אני (אסף) גדלתי פה ותמיד חלמתי שהילדים שלי יחוו את הילדות שהייתה לי בקיבוץ. אשדות הוא קיבוץ קהילתי מאוד, אנשים מצוינים, קהילה טובה ומושלם לגידול ילדים.

יש לנו פה משפחה גדולה ואוהבת והמון חברים

התרומה שלנו לקהילה תהיה כל מה שנוכל לתת מעצמנו- מה שנוכל כדי להצעיר, להגדיל ולהרחיב את הקהילתיות שחשובה לנו מאוד וחסרה לנו בת"א

ניפגש בבריכה, כי אין מקום אחר!

חברים חדשים – ברוכים הבאים

שם מלא: אלונה מרגולין

תאריך לידה: 20/9/87

מקום מגורים בילדות: תל אביב

מקצוע: מעצבת

מקום עבודה: מנהלת סטודיו

בסטודיו לרהיטים "נחשון"

שם מלא: ארנון בן נאים

תאריך לידה: 3/3/86

מקום מגורים בילדות: אשדות

יעקב איחוד

מקצוע: אגרונום

מקום עבודה: מטעים אשדות

איחוד

לאחר לידת ביתנו (אלכס, בת 4), סדרי העדיפויות בחיינו השתנו. חסר לנו זמן משפחה, קהילה, מרחב ופחות מירוץ החיים.

מחוייית ילדותו של ארנון והיות והמשפחה בקיבוץ, זו היתה עבורנו הבחירה הטבעית.

הגענו להתנסות ולהכיר את חיי הקיבוץ מקרוב יותר, כמשפחה ומהר מאוד החלטנו להישאר ☺

נשמח לתרום לקהילה בכל תחום שנרגיש שאנחנו מתאימים – תרבות, חקלאות

”באתי, חליתי, ניצחתי”

מפאת גילו, קיבל שלמה את המציאות בהכנעה, והיה קשה לו לבטא את תחושותיו, אך אנו יודעים שהשינוי היה עבורו טראומה מסויימת ולכן התקשה בתחילה לתקשר עם העובדים. מזלו שהניראות שלו היא כשל אדם צעיר בהרבה, עם סבר פנים נאה וללא עודף משקל. לאחר שהתאקלם, החל אבא לשיר שירים שהוא אוהב בלדינו, ספניולית, וצרפתית- זו דרכו לבטא את עצמו ואת מצב רוחו, וכך הכירוהו עמיתיו בבית אחדות. תמיד היה חשוב לו להתמיד בדברים שעשה.

לשלמה היו שבעה אחים ואחיות, שלושה מהם כולל הוא עצמו, זכו לשיבה טובה, ויש לו דודה באפיקים שאף היא מתקרבת למאה. עפרה מספרת שאביה מתקשר עם הסביבה בצורה חלקית. לי הוא אומר בספניולית ”את הגדולה” ואילו לאחי יוני הוא קורא בשמו...

יצאנו ממשבר קורונה מאד מאתגר, מתארת חדוה את החודש הקשה שעבר על 'בית דורות' ודיריו, 18 במספר, שגילם הממוצע הוא תשעים. נכון לשבוע האחרון של אוגוסט חזר הבית לתפקד במתכונת מלאה עם 18 דיירים (לצערנו ארבעה נפטרו בבתי חולים) שרובם החלימו, וזו תעודת כבוד ועוצמה.

כעת החלום של חדוה הדר, ושל משפחת דודו וסניפיה, הוא לחגוג לשלמה מאה, וזה צפוי לקרות **בשלישי לפברואר 2021**.

אבנרון

בעוד מספר חודשים יחגגו לשלמה **דודו יובל** מאה. דודו, אביהן של **עפרה פייקוב ואורית סגל**, הגיע לאשדות מקרית שמונה עם רעייתו שושנה ז"ל, והתגלה כאיש צנוע, אוהב אדם חרוץ ואיכפתי, שאהוב על כולם. לפני מספר שנים עבר דודו מיבית אחדות' לאכסניה המוגנת 'בית דורות' בקיבוץ גשר, גם שם התחבב על הבריות ועל הצוות. לפני מספר שבועות בעודו בן 99 וכמה חודשים, אובחן שלמה כחולה קורונה, ומפאת גילו ומצבו הבריאותי היו שפקפקו ביכולתו לשרוד את המחלה. אלא ששלמה כמו שלמה, אומרת **חדוה הדר**, מנהלת 'בית דורות', הפתיע את כולם וחזר אלינו ראשון עם שני שליליים ("בטנג'יר היה חוטף שתי סטירות מאבא, כאן עם שני שלילים קיבל כבוד ויקר") ומנהל פעילות מלאה, כולל התעמלות ומשחקי בינגו. בצילום הראשון שלו לאחר צאתו מהמחלקה הסיעודית, הוא מסמן באצבעותיו 'וי' כמו צ'רצ'יל בשעתו. הוא חסון מבחינה קוגניטיבית, אומרת חדוה, וזה סייע לו לשרוד.

עפרה פייקוב: בארוע ב'בית דורות' אובחן אבא כחולה קורונה אך ללא תסמינים. את בעלי התסמינים פינו לבתי חולים (בהם טוניו בלכר ז"ל, בעלה של מלכה שניפר), ואת המאומתים ללא תסמינים כולל אבא, פינו למחלקה סיעודית ברמת טבריה.

הקשר שבין גיל גבורות לגיזום עצי סיגלון - עמליה

ברוריה ורוחליה כהן וחצי קיבוץ היה בהלם מרוב שראו פתאום שמיים, ובקיץ שאחריו העצים צימחו המון ענפים שנותנים צל נפלא לאורך כל המדרכה. ואני מקווה שהסיגלונים בשכונתנו יתאוששו מהגיזום הקייצי העמוק שנעשה בהם. הבנתי שלסיגלון אין כנראה בני משפחה שאפשר להרכיב עליו, מה שהיה פותר לתושבי השכונה שלנו את בעיית "השִׁלְכָת הַכְּרוֹנִית" שממנה הוא סובל, וגם אנחנו. צחוק בגורל שדווקא הסיגלון שליד ביתי נשאר במלוא תפארתו וענפיו הרבים ואפילו שעה אחת לא נפלה מראשו. כי אני מרגישה שזה מעל לכוחותיי לטאטא בכל פעם את הנשורת שלו. איני יודעת איך אצל שאר בני ה-80 בקיבוץ, אך אני חשה אותם בכל רמ"ח אבריי ושס"ה גידיי, ואל תגידו לי שה-80 הוא ה-60 החדש או ההפך? אצלי זה לא !!! **עברו המון שנים מאז שהרמתי את האליבטור שנפל על ברוריה בלול.**

אני שמחה שהחלטתי בגיל 60 לצאת לגמלאות, כי זכרתי שאמא שלי היתה נורא עייפה וכאובה מכל צרות הגוף שלה ותמיד הבטיחה שכאשר תצא לפנסיה, יהיה לה הרבה יותר זמן לבוא ולבקר אותנו ואת נכדיה, אך כאשר יצאה לפנסיה היתה כבר שבר כלי ונפטרה בגיל 72 בלא שהספיקה ליהנות מבת-המצווה של יעל - בתי הצעירה. אני הקדמתי לפרוש בגיל 60 והודות לכך הספקתי ליהנות מטיולים וכיופים עם שתי נכדותיי הנהדרות שאיתן חוויתי את "ילדותי השנייה" או בעצם "השלישית", כי כשהייתי ילדה לא חוויתי כאלה חוויות וימי כיף כי תמיד היה קשה בארץ, וגם מלחמות היו לא מעט.

השנה החליטו ילדי ונכדותיי להפתיע אותי עם המון הנרות שהדליקו, שביחד עם שרשרת נורות צבעוניות, יצרו אפקט מהמם ומחמם, ואז ביקשו ממני לנשוף ולכבות את כל הנרות ולבקש משאלה. כיביתי רק חלק ואמרתי שבעצם משאלת חיי כבר מתקיימת, כי אני אחת מרבים מבני דורי שלא זכו לחבק

סוף בעמוד הבא

בימי קיץ חמים לא נהוג לגזום, לפי מיטב ידיעותיי הדלות. מנסיוני אני יודעת שאת הורדים כמו את הגפנים גוזמים בחורף ומקפידים לוודא שיש לפחות 2-3 עיניים, כלומר הסימון הטבעי וההבטחה שבקרוב השיח יצמית ענף מתוך אחד או שני הסימונים הללו, ענפים שיצמיחו אשכולות או פרחים. אני זוכרת גם שאם גזמו או כרתו ענף גדול וחזק היו שמים על הגדם **"משחה שחורה"** מיוחדת לעצים. כך עשה גם אבא שלי כאשר עץ הלימון הגדול שגדל בחצר ביתנו והיה עמוס לימונים, כרע מתחת לעומס הפרי ושכבת השלג שנערמה עליו בליל השלג הגדול של שנת 1950 מנגד, אנחנו יודעים שאביב הישראלי הוא ממש קצרצר והופך די מהר להיות קיץ חם, לווהט אפילו, עד שיש סכנת התייבשות לאדם ולחיה. בעת הזו הפרחים מורידים את ראשם, ועצים יכולים להיפגע כאשר קצה הענף הגזום חשוף לשמש הלא רחומה ששורפת ומחממת את הגדם עד שהענף מתייבש. בחורף לפעמים קורה ההפך, כאשר יורד גשם במשך ימים רצופים ואחריו כמה ימים חמים בלתי צפויים, אז פתאום מתיישבים על קצה הענף הגזום כמה חיידקים או פטריות שגורמים לריקבון.

זו הסיבה שמצד אחד, שמחתי שגזמו את הסיגלונים בשכונה שלנו, אך מצד שני התחלתי לדאוג, מה יקרה להם, כי הרי זה ממש לא זמן מתאים לגיזום עמוק כזה! ויש צד שלישי. אני זוכרת שעשו גיזום עמוק מאוד בשדרת הפיקוסים במדרכה המוליכה מחדר-האוכל צפונה לכיוון הבתים של

גיזום הסיגלון - סוף

כשעה 16:00

הגיעו לקראת קבלה לחברות

אורן כהן (בת חיה וראובן כהן) סממה ואלעד

סממה ביחד עם

נינה (6), אמילי (3.5), סופיה (5.5 חודשים)

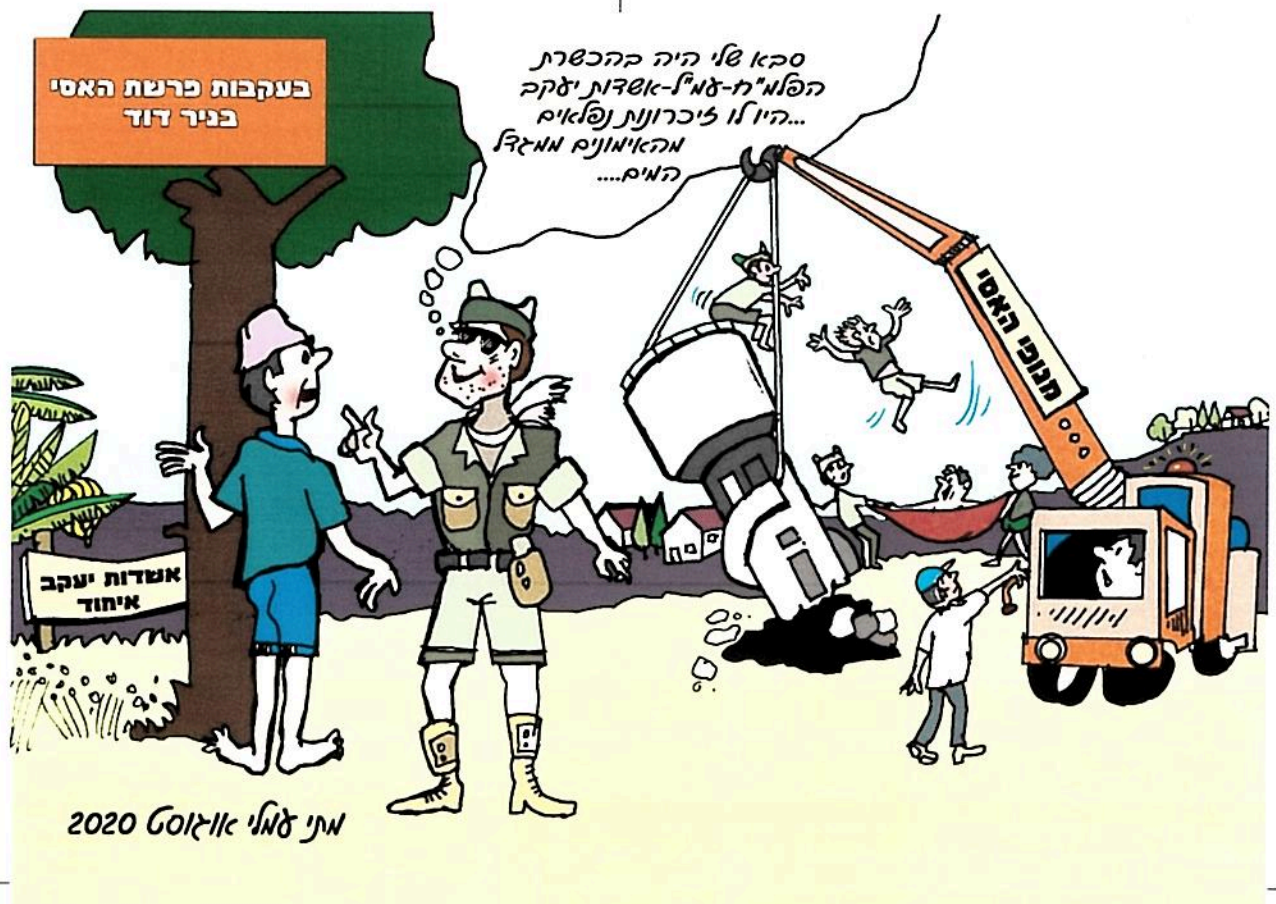
קליטה נעימה ומהירה !

ולקבל חיבוק מסבא וסבתא שנשמדו בשואה, ואילו אני זכיתי במתנה הכי נהדרת ששלושת ילדי חיים פה בארץ, אמנם לא כולם בקיבוץ כפי שחשבתי ורציתי, אבל לפחות במדינת ישראל, והם כאן חיים ועובדים, כולם שרתו בצבא, ועכשיו גם הנכדה הצעירה משרתת.

אז שתהיה שבת נעימה וטובה לכולנו

בני-האדם, החיות והצמחים.

עמליה דיין בת-ארי

מי ומה באשדות

השד העדתי לא הולך לשם מקום ולאחרונה התנחל על גדות האסי שהפכו מוקד עליה לרגל לאלה הרואים בקיבוצניק אשר נחל מוסדר חוצה את קיבוצו, מתנחל המשתלט על משאב טבע השייך לכלל והופכו לנחלתו הבלעדית. הררי מילים נכתבו, יצרים אפלים, השתחררו לאויר: הכל אישי והכל פוליטי, כמו שאומר תדיר הפרשן י. ברדוגו.

אי אפשר לשרוד ויכוח כזה מבלי לבוסס בביצות שנות השלושים שמספרות סיפור שונה בתכלית, ואין לי אלא לצטט דברים נכוחים שכתבה **מרב בטיטו** עיתונאית בת העיר בידיעות אחרונות: "האסי מעולם לא היה שייך לנו הבית-שאנים" כותבת בטיטו, "משחר נביעתו הוא יוצא מהסחנה ועד 1936 הסתיים בביצת ענק מכאן שמו אל עאסי. באותן שנים זרם האסי עד קיבוץ שלוחות ומהנדס טקסני שהובא במיוחד מעל ידי חברת מקורות תיכנן ובנה תעלות בטון, מטר רוחבן וכחצי מטר עומקן, שהזרימו את מי האסי לתוך העיר. יום אחד נעלמו התעלות, נסתמו בבטון ונשכחו כאילו היו פאטה-מורגנה שעבר בדמיונם של ילדי שנות השבעים. על הנחשול המדומיין של נהמת הנגזלים וכל כאב הרפאים של הנחל, שמעולם לא היה שלנו, רוכבים היום רבים: פוליטיקאים, תלמידי בין הזמנים, חובבי נחלים, שוחרי טרמפים חדורי אמונה מכל רחבי בארץ ותקשורת שלא עומדת בפני הסקס אפיל של הפרשה שנוטפת "צדק חברתי". במקום לקחת שליטה על הארוע יושבת הנהגת העיר על הגדר, למדה מהטובים ביותר להניח לשכנים להסתכסך

המשך בעמוד הבא

החצבים קצת מקדימים השנה, ואפילו באשדות מצאנו כמה מבשרי סתיו כאלה, שבדרך כלל מופיעים בספטמבר והשנה הקדימו את הופעתם לאוגוסט (יש אומרים שאברהמיק שתל אותם ואולי זו הסיבה ...). וכמו בכל סתיו תישאל השאלה הנצחית הבלתי פתירה האם חצב מקדים וגבוה מבשר שנת גשמים ברוכה. לתאוריות קונספירציה כאלה, כבר למדנו, יש חיים משלהן, שלא בהכרח נסמכים על עובדות.

שלהי החופש הגדול לא מראים סימנים שהקיץ עומד להתעייף, נהפוך הוא, אלא שמערכת הגיל הרך מוצאת פתרונות יצירתיים בדמות מתנפחים שגם מצטלמים יפה בזכות צבעוניותם וגם שימושים, אלא שכאשר מצלמים צריך לקחת בחשבון שעל פי חוק אסור לצלם את פניהם של הילדים, והמטפלות אכן ערות לכך.

המלחמה על כיסו של הצרכן הישראלי צוברת תאוצה בעיקר בשבתות ומגיעה עד תחנת האוטובוס בצומת אשדות איחוד על כביש 90, שם ניתן למצוא פיתות דרוזיות אסליות מתובלות ושאר ירקות, פירות מיצים ודברי מתיקה. חוקי? לא חוקי? מה זה חשוב, העיקר הפרנסה.

מי ומה - סוף

לפיתוח הפריפריה (מברוק!!) היה פעם מגרש הכדורסל של אשדות יעקב העשוי בלטות שבא על חשבון מגרש הכורכר שעבר זמנו. מגרש זה אירח בשנות השישים את מיטב שחקני ישראל באותם זמנים ובהם תנחום כהן מינץ שטרקמן ואחרים. אמנון פז זוכר משחק שהתנהל ב-40 מעלות חום בין אשדות יעקב למכבי ירושלים והסתיים בנצחון הקבוצה המקומית 72:60 בסיומו כולם מיהרו מיוזעים אל בריכת השחיה. בסמוך למגרש היתה מקלחת ציבורית, ויש בנות שנשבעות עד יום שלא עמדו בפיתוי והיו מציצות לשחקני היריב....

בעוד ותיקינו מנצלים (באדיבות ליבי מרכזת הרווחה החדשה שלנו) את הבקרים לטובת 'פארק המים' המקומי בהדרכת חנה מידלר ורוחלה אמיתי. שאפו גדול לוותיקים ולמדריכות ולכם המתחממים על הקוים – הידד.

הפזמנות זו - ברכות חמות לכך
תלמידיו באשר הם - במיה"ס אל
בלוט - שנת לימודים פוריה ואהנה
לכט!

עלון 1551

עריכה ומי ומה – אבנר רון
שער – ברכה פונדק
עימוד – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

בנחת, ליהנות ממשחק אותנטי בסצנה נוספת בסרט "מי המריבה". עד כאן דברי בת העיר. אלא שלשד חוקים משלו, ואמת עובדתית מעולם לא היתה נר לרגליו, ועל אף שהתלמידים כבר חזרו לישיבות יהיה תמיד מי שיילבה את האש, והופעתה המשתלחת של ח"כ אורלי לוי מעל בימת הכנסת היא עדות לכך.

זן התמרים ברהי ('התמר הצהוב') היא התשובה המוחצת של עמק הירדן למיגהול שמכבב בבקעה ובערבה ויציאתו לשוק בימים אלה של טרום החגים מסמלת את ראשית הגדיד. ברהי הוא הזן היחיד שנותר באשדות ולכן הוא מקבל את מירב תשומת הלב, ואכן הפרי גדול יפה וטעים. האשכולות הנגדדים באופן סלקטיבי מועמסים על עגלה ומועברים אל סככת הבנות, שם מופרדים הסנסנים מן האשכול ונארזים לתוך קרטונים ומשם לשוק, בתקוה שמחירים ירקייע שחקים.

קשה להאמין שהמתחם שבתמונה שנבנה לטובת תלמידי מול גלעד במימון המשרד